

בש"פ 3482/20 - אחמד אבו קטיפאן אל עאסם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3482/20

לפני:

כבוד השופט י' עמית

העורר:

אחמד אבו קטיפאן אל עאסם

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי באר שבע בתיק
מ"ת 55069-02-2020 שניתן ביום 21.5.2020 על
ידי כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה:

ט"ו בסיון התש"ף

(7.6.2020)

בשם העורר:

עו"ד יאיר דרייגור

בשם המשיבה:

עו"ד אופיר טישלר

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 55069-02-2020 מיום 21.5.2020 (כב' השופט נ' אבו טהה).

1. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.2.2020 בשעה 19:00 נסעו העורר והנאשם 1 בצירוף אדם נוסף שזהותו אינה ידועה (להלן: נאשם 1 והאדם הנוסף, ולהלן כולם: הנאשמים) על כביש 80, כשהם נושאים ברכבם שני אקדחים חצי אוטומטיים מסוג "STAR", ורובה סער מדגם M-16. בעקבות מידע מודיעיני, הקימה המשטרה מחסום משטירי ופרסה דוקרנים על הכביש. הנאשמים הגיעו אל המחסום במהירות רבה, בלמו בחוזקה לקראת המחסום, סטו שמאלה מהמחסום, עלו עם הגלגל הימני של הרכב על הדוקרנים והמשיכו בנסיעה מהירה כאשר הצמיג הימני האחורי התרוקן מאוויר.

ניידות המשטרה החלו במרדף אחרי רכבם של הנאשמים. הרכב עלה על המדרכה, סטה אל דרך עפר, והנאשמים החלו לברוח. אחד השוטרים רדף אחרי הנאשם 1, והשוטר השני אחרי העורר, בעודם צועקים לעברם "עצור משטרה". בשלב מסוים הנאשם 1 מעד, השוטר קפץ עליו, חיבק אותו והפילו ארצה, ושני האקדחים שהיו מוסלקים בגופו נשמטו על הרצפה. השוטר השני עצר את העורר, והאדם הנוסף הצליח לברוח. במהלך חיפוש שנעשה ברכבם, נתפס הרובה. במעשים אלה יוחסו לעורר עבירות נשק (החזקת נשק) (מספר עבירות לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק)); עבירות נשק (הובלה ונשיאת נשק) (מספר עבירות לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק); הפרעה לשוטר (עבירה לפי סעיף 275 לחוק).

2. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה למיוחס לו, אולם טען שעוצמתן חלשה, ועתר לשחרורו לחלופת מעצר. בהחלטה מיום 11.3.2020 בית המשפט קבע כי קיימות ראיות לכאורה למיוחס לעורר בכתב האישום. בית המשפט ציין כי נכון הדבר שהאקדחים נמצאו על גופו של הנאשם 1, אולם עצם הברחה של העורר מהרכב חרף צעקות השוטרים שיעצור, מלמדת לכאורה על מודעותו להימצאות הנשקים שנתפסו; וכי גרסתו של העורר כי הצטרף כטרמפיסט אל הנאשם 1 לא עלתה בקנה אחד עם מחקרי התקשורת. משלא הייתה מחלוקת לגבי קיומה של עילת מעצר, בית המשפט הורה על עריכת תסקיר לבחינת חלופת מעצר בעניינו של העורר.

3. נוכח תקופת החירום, נמנע משירות המבחן לערוך תסקיר לעורר. בהחלטתו מיום 1.4.2020 הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, תוך שהבהיר כי כאשר יתאפשר לשירות המבחן לערוך תסקיר, ניתן יהיה להגיש בקשה לעיון חוזר.

בתסקיר שירות המבחן מיום 5.5.2020 נכתב כי לעורר קשרים חברתיים שוליים וכי קיים פער בין התנהלותו ובחירותיו בחיים לבין אורחות חייו. בשורה התחתונה נדחתה חלופת מעצר בבית סבו של העורר כמפקח העיקרי, תוך סיוע של אביו ודודו, ונדחתה גם חלופה נוספת, בבית דודתו בעיר לוד. שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, וכי קיימת בעייתיות בשתי החלופות שהוצעו, והמליץ על עריכת תסקיר משלים בעניינו.

במסגרת התסקיר המשלים מיום 13.5.2020, נבחנה חלופה חדשה בבית דודו של העורר המתגורר בשבט אל עאצאם בסמוך לרהט, אשר ישמש כמפקח העיקרי תוך סיוע של בני משפחה נוספים. בשורה התחתונה שירות המבחן המליץ על החלופה המוצעת, בצירוף צו פיקוח למשך חצי שנה, וערבויות כספיות תואמות.

4. בהחלטתו מיום 21.5.2020 בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

על כך נסב הערר שלפניי.

5. העורר טען, בין היתר, כי המידע המודיעיני המורה לתצפת על הרכב התקבל ביחס לנאשם 1 בלבד וכי בית המשפט התעלם ממידע זה; כי העורר אמנם הכחיש תחילה כי הוא מכיר את הנאשם 1 אך זאת מתוך חשש שיקשרו אותו לאירוע; כי בבדיקת מז"פ לא נמצאו טביעות אצבע או סימני מתכת שקושרים אותו לנשק; כי ברח מהמשטרה כיוון

שהאדם הנוסף שהיה איתם ברכב "אמר שיש נשק ואמר לברוך"; כי העורר שיתף פעולה בחקירה לעומת נאשם 1 ששמר על שתיקה; וכי הנשק נמצא על גופו של הנאשם 1 ובכך חלקו של העורר משני בפרשה.

6. דין הערר להידחות.

נקודת המוצא היא שענייננו בעבירות נשק, עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: □) וסעיף 35(ב)(1) לחוק זה). על פי חוק המעצרים, מעצר בעבירות אלו בפיקוח אלקטרוני מצריך טעמים מיוחדים שיירשמו ולפיהן בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ניתן להסתפק במעצר במתכונת זו (סעיף 22(ב)(1) לחוק המעצרים). הטעם לדבר הוא המסוכנות האינהרנטית הנובעת מעבירות נשק, אשר למעט מקרים חריגים לא ניתן יהיה לאיינה באמצעות מעצר שלא מאחורי סורג ובריח (ראו, מבין רבים, בש"פ 2221/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 והאסמכתאות שם (30.3.2020)).

במקרה דנן, איני רואה טעמים מיוחדים לסטות מהכלל. אדרבה, ממחקרי התקשורת עולה כי בין הנאשם 1 לעורר התנהלו במהלך כל היום שיחות בקצב גובר והולך עד שהשניים חברו ושהו יחדיו כארבע שעות, מה שהפריך את גרסאותיו השקריות של העורר בחקירותיו במשטרה. לכך יש להוסיף כי המערער שמר, באופן חלקי על זכות השתיקה (כך, כאשר נשאל איך הוא מסביר את העובדה שעלה לרכב זמן רב לפני שנתפס ומי האדם השלישי שהיה ברכב). בניגוד לנטען על ידי העורר, נשק ה-M16 נמצא על פי דו"ח הפעולה כשהוא מונח ברכב ולא מתחת למושב הנהג ("בכיסא הנהג מונח נשק מסוג M16 בצורה אלכסונית כלפי מטה"), מה שמערער עוד יותר את גרסתו של המשיב כי היה אך נוסע תמים שהזדמן לרכב מבלי לדעת על האמל"ח שברכב. לכך יש להוסיף את המרדף שהתנהל אחר הרכב ואחר יושבי הרכב, מה שמעיד הן על אשמה לכאורה של המשיב והן על כך שאין עליו מורא הדין ומורא המשטרה (מדו"ח הפעולה עולה כי המשיב נאבק עמם עד שהוכרע על ידם).

7. בהינתן כל אלה, נקודת המוצא בנוגע לעבירות נשק היא גם נקודת הסיום, ואיני רואה להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא.

סוף דבר, שהערר נדחה.

ניתנה היום, י"זבסיון התש"ף (9.6.2020).

ש ו פ ט